



Beslutningsforslag nr. **B 50**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 7. december 2017 af udenrigsministeren (Anders Samuelsen)

Forslag til folketingsbeslutning

om udsendelse af yderligere danske militære bidrag til støtte for indsatsen mod ISIL i Irak og Syrien

Folketinget meddeler sit samtykke til, at yderligere danske militære bidrag stilles til rådighed for den internationale koalition mod ISIL i Irak og Syrien. Bidragene supplerer de

øvrige danske militære bidrag, jf. folketingsbeslutning B 123 af 2. oktober 2014, B 8 af 10. november 2015 samt B 108 af 19. april 2016.

Bemærkninger til forslaget

I. Terrorbevægelsen ISIL (Islamisk Stat i Irak og Levanten) udgør fortsat en alvorlig trussel mod befolkningerne i flere lande i Mellemøsten og Nordafrika samt mod international, herunder dansk, sikkerhed. ISIL har angrebet og inspirerer til angreb mod både militære og civile mål i og uden for regionen. FNs Sikkerhedsråd har i resolution 2249 (2015) slået fast, at ISIL udgør en global trussel af hidtil uset karakter mod international fred og sikkerhed. Den internationale koalition til bekæmpelse af ISIL er globalt repræsenteret og tæller i dag 74 medlemmer, heraf flere fra regionen samt bl.a. NATO og EU.

Siden oprettelsen i 2014 har koalitionens støtte til de irakiske sikkerhedsstyrker i Irak og koalitionens partnere i Syrien bidraget til at befri næsten alt territorium, som ISIL tidligere kontrollerede. ISIL kontrollerer dog stadig lommer i både Irak og Syrien og udgør fortsat en alvorlig trussel lokalt, regionalt og globalt. De hårdtvundne sejre skal nu forsvares, så ISIL ikke igen kan få kontrol over geografiske områder.

Selvom næsten alle tidligere ISIL-kontrollerede områder nu er befriet, har gruppens medlemmer søgt tilflugt i byer og ørkenområder i Irak og Syrien. Herfra har terrorbevægelsen mulighed for at planlægge og gennemføre terrorangreb mod Irak samt i regionen og resten af verden.

Den irakiske regering spiller en afgørende rolle i den internationale indsats mod ISIL. Det er de irakiske sikkerhedsstyrker, der – med støtte fra koalitionens – selv har generobret de ISIL-kontrollerede områder i Irak. Det er også den irakiske regering og de irakiske sikkerhedsstyrker, der skal sikre, at ISIL ikke genvinder fodfæstet. Den internationale koalition, herunder Danmark, støtter den irakiske regering i bestræbelserne på at fastholde de tilbageerobrede områder og genetablere det irakiske samfund.

I forhold til Syrien støtter Danmark fortsat de FN-ledede internationale bestræbelser på at finde en politisk løsning på konflikten.

II. Danmark modtog den 13. oktober 2017 en anmodning fra USA om yderligere danske militære bidrag til den internationale koalition mod ISIL. Anmodningen fokuserede på de bidrag, som nu foreslås udsendt, jf. afsnit III. På baggrund af anmodningen har regeringen ligeledes orienteret Det Udenrigspolitiske Nævn om sin beslutning om den planlagte udsendelse af et kirurghold som led i kapacitetsopbygningsbidraget, jf. folketingsbeslutning B 123 vedtaget 2. oktober 2014, samt rådført sig med Det Udenrigspolitiske Nævn om en forlængelse af det danske radarbidrag med yderligere 12 måneder, jf. folketingsbeslutning B 8 vedtaget 10. november 2015.

Med befrielsen af de resterende ISIL-kontrollerede områder i Irak og Syrien er det planen, at koalitionens militære kampagne vil overgå til en ny fase. I denne fase forventes fokus primært at være på kapacitetsopbygning af de irakiske sikkerhedsstyrker, så de selv kan opretholde sikkerheden i landet og imødegå truslerne fra ISIL.

III. De yderligere militære bidrag består af et sikrings- og bevogtningsbidrag og et C-130J transportflybidrag.

Det eksisterende kapacitetsopbygningsbidrag, der er udsendt i medfør af folketingsbeslutning B 123 vedtaget 2. oktober 2014 og folketingsbeslutning B 108 vedtaget 19. april 2016, udvides med et yderligere sikrings- og bevogtningsbidrag på op til ca. 30 personer, så kapacitetsopbygningsbidraget samlet omfatter op til ca. 180 personer.

Sikrings- og bevogtningsbidraget udsendes med henblik på at bistå med sikring og bevogtning af Al Asad-luftbasen i Irak. Som led i opgaveløsningen vil personalet løse sikrings- og bevogtningsopgaver såvel inden for som i umiddelbar nærhed af basen. Opgaveløsningen tjener til at yde beskyttelse af Al Asad-luftbasen, herunder koalitionens styrkebidrag. Bidraget ventes udsendt fra primo 2018.

Transportflybidraget vil bestå af et C-130J transportflybidrag og omfatte op til ca. 60 personer, idet det præcise antal bl.a. vil afhænge af den konkrete placering og muligheden for at drage nytte af eksisterende støttefunktioner. Bidraget vil skulle støtte koalitionens operationer i Irak og Syrien med bl.a. almindelig lufttransport, nedkastning af forsyninger til styrker på jorden samt evakuering af syge og sårede, men vil også kunne støtte koalitionens mere generelt. Derudover vil bidraget kunne støtte koalitionens specialoperationsopgaver i lighed med tidligere lignende udsendelse på baggrund af folketingsbeslutning B 108 af 19. april 2016. Transportflybidraget udsendes i op til ca. seks måneder med start mellem marts 2018 og januar 2019 og vil operere fra en base i regionen, jf. dog afsnit VIII. Transportflybidragets udsendelse, herunder udsendelsens længde, vil afhænge af udviklingen i indsatsen mod ISIL i Irak og Syrien og koalitionens behov.

De danske militære bidrag vil være under operativ kontrol af koalitionens, men den danske forsvarschef bevarer fuld kommando.

I forbindelse med etablering og hjemtagning af bidragene i regionen vil der være behov for midlertidig udsendelse af yderligere personer til udpakning, opstilling og klargøring samt nedtagning af faciliteter mv., herunder etablering af kommunikationsforbindelser. Sammensætningen og antallet af personer i det nationale støtteelement, jf. folketingsbeslutning B 8 af 10. november 2015, tilpasses løbende med henblik på at kunne understøtte indsættelsen af de forskellige danske styrkebidrag.

Cyberkapaciteter vil endvidere kunne indgå i det danske militære bidrag.

IV. De foreslåede yderligere militære bidrag vil supplere de eksisterende danske militære bidrag til den internationale indsats mod ISIL.

I medfør af folketingsbeslutning B 8 vedtaget 10. november 2015 bidrager Danmark fortsat med et radarbidrag på op til ca. 30 personer, som indgår i koalitionens lufrumsovervågning og lufrumskontrol. Danmark har tidligere bidraget med kampflybidrag, jf. folketingsbeslutning B 123 vedtaget

2. oktober 2014 og folketingsbeslutning B 108 af 19. april 2016, samt transportflybidrag i medfør af folketingsbeslutning B 122 vedtaget 27. august 2014 og folketingsbeslutning B 108 af 19. april 2016. I medfør af folketingsbeslutning B 108 af 19. april 2016 bidrager Danmark desuden med et styrkebidrag omfattende specialoperationsstyrker på op til ca. 60 personer. Danmark bidrager dertil til koalitionsstabe med op til ca. 20 personer. Det danske kapacitetsopbygningsbidrag har hidtil været på op til ca. 150 personer.

Kapacitetsopbygningsbidraget medvirker til rådgivning, træning og uddannelse af irakiske sikkerhedsstyrker og lokale irakiske styrker, herunder stammeenheder, både på og uden for etablerede baser i Irak samt gennemførelse af sikring og bevogtning på og i umiddelbart nærhed af Al Asad-luftbasen. Hertil kommer kapacitetsopbygningsbidragets mulighed for at yde støtte til det danske styrkebidrag omfattende specialoperationsstyrker i deres opgaveløsning uden for etablerede baser i Irak.

V. Det folkeretlige grundlag for det danske militære bidrag er et samtykke fra Irak og retten til kollektivt selvforsvar af Irak mod ISIL i medfør af FN-pagtens artikel 51, jf. afsnit IV i bemærkningerne til folketingsbeslutning B 108 af 19. april 2016.

Som beskrevet modtog Danmark den 13. oktober 2017 en anmodning om yderligere bidrag til den internationale indsats. På den baggrund har Danmark, med forbehold for endelig parlamentarisk godkendelse, tilbudt Irak yderligere dansk assistance, som beskrevet ovenfor. Fra irakisk side har man hilst den tilbudte danske militære assistance velkommen.

Karakteren og omfanget af Danmarks samlede aktive militære deltagelse i den internationale koalition til støtte for Irak betyder, at Danmark fortsat er part i den væbnede konflikt mod ISIL.

Det danske bidrag vil være undergivet folkeretten, herunder den humanitære folkeret.

VI. Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) har givet følgende trusselvurdering:

Generelt set kan sikkerhedssituationen lokalt ændre sig meget hurtigt i hele Irak og Syrien.

Truslen fra direkte og indirekte beskydning mod styrker indsat i kamp mod ISIL er MEGET HØJ, i områder med kamphandlinger er den HØJ, mens den i øvrige områder er MIDDEL. Truslen fra terror, herunder bortførelser, er med undtagelse af Bagdad HØJ. I Bagdad er truslen MEGET HØJ.

Truslen fra improviserede sprængladninger (IED) i de østlige og centrale dele af Anbar-provinsen, herunder området omkring Al Asad-luftbasen er HØJ. Truslen for IED-angreb mod Al Asad-luftbasen er MIDDEL. Truslen fra miner, efterladt krigsammunition og forsaget ammunition i områder i Irak, hvor der var kamphandlinger i 1991 og 2003, er MIDDEL.

I områder, der ikke er kontrolleret af ISIL, er truslen for angreb med improviserede kemiske og radiologiske våben LAV. Truslen fra insiderangreb blandt de irakiske sikkerhedsstyrker og tilknyttede sunnimuslimske stammekrigere i hele Irak er LAV.

I Irak er truslen fra beskydning af luftfartøjer, der flyver under 4.000 m i områder med kamphandlinger og ved Bagdads internationale lufthavn HØJ. I andre områder, hvor der ikke foregår kamphandlinger, er truslen fra beskydning af luftfartøjer, der flyver under 4.000 m, MIDDEL, mellem 4.000 m til 6.000 m er den MIDDEL og over 6.000 m er den LAV.

I Syrien er truslen fra beskydning af luftfartøjer, der flyver under 4.000 m (områder med kamphandlinger), høj, mellem 4.000 og 6.000 m i områder, hvor der ikke foregår kamphandlinger, er den MIDDEL og over 6.000 m er den LAV.

VII. Da det danske militære bidrag vil indgå i en indsats, hvor der forudses anvendt militære magtmidler, forelægges sagen for Folketinget under henvisning til Grundlovens § 19, stk. 2, med anmodning om, at Folketinget giver sit samtykke til udsendelse af det danske militære bidrag, som beskrevet ovenfor.

VIII. Regeringen vil løbende vurdere de danske bidrags sammensætning med henblik på at sikre en effektiv opgaveløsning. Såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at genudsende, væsentligt justere eller væsentligt forlænge bidragene, eller såfremt der skulle ske en væsentlig ændring i forhold til de i afsnit III beskrevne opgaver, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn herom eller om nødvendigt på ny forelægge sagen for Folketinget.

IX. Forsvaret anslår, at meromkostningerne forbundet med udsendelse af et sikrings- og bevogtningsbidrag på ca. 30 personer årligt vil udgøre ca. 20 mio. kr. Meromkostninger forbundet med transportflybidraget anslås at udgøre ca. 20 mio. kr. for en udsendelse på seks måneder inklusiv deployering.